

Savez za esperanto Bosne i Hercegovine
Esperanto-ligo de Bosnio kaj Hercegovino
Савез за есперанто Босне и Херцеговине

OKRUGLI STO

JEZIK I VJEŠTAČKA INTELIGENCIJA

SARAJEVO, 20.-21. FEBRUAR 2025. GODINE

- PRVA INFORMATIVNA NOTA -

POD POKROVITELJSTVOM:
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRAZOVANJA I NAUKE

Sadržaj:

1. O organizatoru.....	3
2. Pokrovitelj.....	3
3. Cilj okruglog stola.....	3
4. Teme	4
5. Ključni uvodničari	4
6. Učesnici	5
7. Prijava učešća i akreditiranje	5
8. Nacrt programa	5
Okvirni nacrt programa:	6
9. Radni jezik / prevod.....	7
10. Lokacije	7
11. Mediji i informisanje javnosti	7
Publikovanje izlaganja i diskusija	7
12. Dolasci iz inostranstva i odlasci	8
Transport sa aerodroma ili autobuske / željezničke stanice.....	8
13. Smještaj.....	8
14. Ključne kontakt informacije	8

1. O organizatoru

Savez za esperanto Bosne i Hercegovine je udruženje pristalica međunarodnog jezika esperanta koje djeluje na području cijele Bosne i Hercegovine. Savez baštini tradiciju esperantske ideje još od 1910. godine kada je osnovano prvo esperantsko društvo na prostoru BiH.

Osnovni cilj Saveza za esperanto BiH je širenje međunarodnog jezika esperanta među građanima cijele BiH, razvijanje pokreta za esperanto i organizovanje članstva za praktičnu upotrebu esperanta u međunarodnim odnosima u svrhu uklanjanja jezičkih prepreka, a radi učvršćenja mira, zaštite ljudskih prava, jačanja uzajamnog poštovanja i prijateljstva, razmjene duhovnih dobara i razvijanja demokratskih principa u međunarodnim odnosima.

Savez ima dugu tradiciju i bogatu historiju društvenog aktivizma, kao i doprinosa bosanskohercegovačkoj nauci u vidu organizovanja nekoliko naučno-stručnih skupova:

- Evropska unija jučer, danas, sutra - jezički i kulturni aspekti, Sarajevo 2010. godine
- Društveni aspekti pokreta za esperanto, Banjaluka 1987. godine;
- Jezik i međunarodno komuniciranje, Sarajevo 1984. godine;
- Jezik i rasizam, Sarajevo 1976. godine.

2. Pokrovitelj

Pokrovitelj i glavni finansijer okruglog stola je Federalno ministarstvo nauke i obrazovanja.

3. Cilj okruglog stola

Jezik i vještačka inteligencija je tema koja spaja dvije naučne oblasti, humanističke i tehničke nauke. Namjera skupa je omogućiti interdisciplinarnu raspravu sa ciljem da ovaj skup podstakne na dalje izučavanje ova dva fenomena, ali i poluči nove poglede i primjenjive ideje.

Okupljanjem relevantnih osoba iz domaćih i međunarodnih naučnih i stručnih krugova namjerava se inicirati naučno-stručnu raspravu o različitim aspektima i pitanjima razvoja jezika, mogućnostima primjene vještačke inteligencije, metodološkim pristupima i istovremeno povećati dostupnost informacijama na nacionalnim, etničkim i planskim jezicima.

Jedan od ciljeva je ponuditi platformu za razmjenu prakse, iskustava i ideja o upotrebi i perspektivi umjetne inteligencije u svijetu i BiH. Istovremeno, kroz medijsku promociju želi se popularizirati temu digitalizacije, vještačke inteligencije i primjene savremenih tehnoloških i komunikacijskih rješenja u praksi (nastavi, nauci, privredi, itd.)

4. Teme

Teme o kojima će se raspravljati na skupu (ne strogo ograničeno na njih) su:

- Matematički i računarski principi obrade jezika i mašinskog učenja
- Primjene vještačke inteligencije u istraživanju jezika
- Uticaj AI i globalnog društva na status i prestiž jezika
- Upotreba umjetne inteligencije u nastavi jezika
- Aspekti, trendovi i očekivanja upotrebe savremenih jezika u medijskom i akademskom diskursu
- Utjecaj AI na mašinsko prevođenje, naknadno uređivanje, etiku i drugo
- Primjena vještačke inteligencije u očuvanju baštine izumrlih i malo korištenih jezika

Uvodničari i drugi izlagači su dobrodošli da sugerišu nazive svojih izlaganja za koja cijene da mogu naći svoje mjesto u okviru naziva skupa.

5. Ključni uvodničari

Namjera je okupiti naučnike, stručnjake i istraživače iz oblasti nauke o jeziku, obrazovnih nauka, komunikoloških nauka, društvenih nauka i informacionih tehnologija da podjele svoja iskustva i uvide te sudjeluju u domišljatim raspravama o upotrebi umjetne inteligencije u istraživanju jezika, didaktike, uticaja mašinskog prevođenja na jezik, njegovu etičku upotrebu, naknadno uređivanje i drugo.

Ciljanom selekcijom ključnih govornika, žele se osigurati uvodna obraćanja najmanje šest ključnih uvodničara. Težnja je da struktura uvodničara bude raznovrsna, da ima doktore nauka, govornike koji se bave primjenom teme u praksi, kao i istraživače iz drugih država, kako bi ovaj skup imao referentne uvodničare, spoj nauke i prakse, te domaće i međunarodne uvide u temu.

Ključni uvodničari su dužni najdalje do 13.12.2024. godine potvrditi svoje učešće i dostaviti tačan naziv teme svog izlaganja.

Kratak pisani sažetak izlaganja (do 150 riječi), kratku biografiju i fotografiju po mogućnosti trebaju dostaviti do 13.01.2025. godine.

6. Učesnici

Prilikom pozivanja blizu trideset učesnika okruglog stola, želimo osigurati širinu pristupa i pogleda na temu skupa iz različitih naučnih, stručnih i iskustvenih oblasti iz zemlje i inostranstva.

Dio učesnika će biti odabrani i direktno pozvani, a biće otvorena i mogućnost da se zainteresirani učesnici direktno jave organizatoru i izraze želju za učešćem na događaju. Nakon prijave učesnici će dobiti potvrdu o prihvaćenoj registraciji i tehničke informacije.

Lista potvrđenih učesnika će biti dostupna naknadno.

7. Prijava učešća i akreditiranje

Prijave za učešće na skupu je moguće obaviti dostavljanjem popunjenog formulara (Prijava učešća) koji se nalazi u prilogu, putem e-maila: info@esperanto.ba.

Krajnji rok za slanje prijave učešća je 13.02.2025. godine, odnosno sedam dana prije održavanja skupa.

8. Nacrt programa

Planirana je debata o uticaju vještačke inteligencije i globalnog društva na statuse nacionalnih, etničkih, priznatih i nepriznatih jezika te planskog jezika, kao i kako povećati pristup jezičkim resursima i doprinijeti razvoju informacionog društva i društva znanja.

Okrugli stol je zamišljen kao dvodnevni događaj sa uvodnim izlaganjima u trajanju do 20 minuta, a nakon svakog izlaganja će uslijediti diskusija svih zainteresiranih učesnika, moderirana od predsjedavajuće(g) te sesije.

Programom je predviđena mogućnost održavanja i jedne večernje debate čiji domaćin može biti akademska institucija koja bi bila zainteresirana da ugosti jedno predavanje.

Program okruglog stola je u fazi razrade i konačna verzija programa biće dostupna nakon što budu poznata imena svih uvodničara kao i nazivi njihovih tema.

Okvirni nacrt programa:

Četvrtak, 20.02.2025.	
10.00 - 10.30	Otvaranje skupa
	Pozdravna obraćanja organizatora, pokrovitelja i visokih gostiju skupa
10.30 - 12.30	Uvodna izlaganja
	Matematički i računarski principi obrade jezika i mašinskog učenja
	Primjene AI u istraživanju jezika
	Diskusija
12.30 - 14.30	Pauza za ručak
14.30 - 16.45	Uvodna izlaganja
	Utjecaj AI i globalnog društva na status i prestiž jezika
	Upotreba AI u nastavi jezika
	Diskusija
20.00 - 22.00	Prijem za učesnike skupa
	Večera

Petak, 21.02.2025.	
9.30 - 11.30	Uvodna izlaganja
	Iskustva upotrebe planskog jezika esperanta u informacionim sistemima
	Utjecaj AI na mašinsko prevođenje, naknadno uređivanje teksta, etiku i drugo
	Diskusija
	Zatvaranje skupa
12.00 - 14.00	Ručak za glavne govornike

9. Radni jezik / prevod

Radni jezik okruglog stola će biti bosanski/hrvatski/srpski.

Za govornike na esperantu biće osiguran prevod njihovih uvodnih izlaganja i diskusija.

Prevođenje neće biti osigurano izvan zvaničnih sesija, kafe pauza, obroka, te će svi učesnici biti ohrabreni da ostvaruju međusobnu komunikaciju na njima željeni način.

10. Lokacije

Mjesto održavanja skupa je Sarajevo. Namjera je da se skup održi u sali jednog od fakulteta.

Tačne lokacije (održavanje skupa, hotela, restorana) biće poznati naknadno.

11. Mediji i informisanje javnosti

Putem novinskih agencija, elektronskih i pisanih medija javnost će biti adekvatno informisana o održavanju skupa, temama i govornicima na skupu.

Mediji zainteresirani za posebne medijske priloge, gostovanje u emisijama ili intervju sa nekim od učesnika, mogu kontaktirati organizatora putem e-maila: info@esperanto.ba.

Domaći naučni časopisi i mediji koji izvještavaju o nauci će biti pozvani da učestvuju na skupu.

Otvaranje skupa će biti posebno najavljeno te će biti omogućeno prisustvo svih zainteresiranih medija za snimanje kadrova, uzimanje izjava i snimanje reportaže.

Publikovanje izlaganja i diskusija

Organizator je planirao audio-vizuelno snimanje svih izlaganja i diskusija oba dana skupa.

Planirano je da se kao nastavak ovog projekta, u skorijoj budućnosti snimljeni materijal sa skupa obradi i publikuje u formi zbornika radova, uz prethodno odobrenje od strane autora.

Također, biće omogućeno domaćim i međunarodnim stručnim i naučnim časopisima da preuzmu i objave izlaganja sa skupa, uz prethodnu saglasnost autora.

12. Dolasci iz inostranstva i odlasci

Zbog organičenog budžeta, organizator će sa pozvanim uvodničarima i učesnicima dogovoriti način transporta, termine dolaska i odlaska, te će izvršiti rezervaciju i nabavku avionskih karata, vozničkih ili autobusnih karata.

Za pozvane uvodničare koji će doputovati vlastitim vozilima organizator će prethodno dogovoriti način plaćanja troškova goriva i drugih troškova.

Organizator nije u mogućnosti da pokrije troškove dolaska domaćih učesnika koji putuju unutar BiH.

Transport sa aerodroma ili autobuske / željezničke stanice

Organizator će se pobrinuti za transfer do hotela za pozvane goste koji će doputovati u BiH iz inostranstva, kako prilikom dolaska tako i prilikom odlaska.

13. Smještaj

Organizator će osigurati smještaj za pozvane uvodničare.

Smještaj će biti hotelski na bazi noćenja sa doručkom u jednokrevetnim sobama.

Za eventualne dodatne osobe koje su u pratnji gostiju organizator ne snosi troškove, te će gosti sami doplatiti razliku hotelu.

Zbog ograničenih sredstava organizator nije u mogućnosti osigurati smještaj za ostale učesnike.

14. Ključne kontakt informacije

Organizator može biti kontaktiran putem e-mail adrese: info@esperanto.ba za tehnička pitanja, medijske upite, slanje prijave za učešće i sva druga pitanja.

Predsjednik organizacionog odbora:

g. Šefik Rizvanović, dipl. el. ing, predsjednik Saveza za esperanto BiH

Voditelj projekta:

g. Edin Čolić, mag. comm. sekretar Saveza za esperanto BiH (tel. +387 61 508 820)